

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор ДДМА

В.Д. Ковальов
2020 р.

КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**за спеціальністю 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління і адміністрування»
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти**

Розглянуто і ухвалено на
засіданні Вченої ради ДДМА
Протокол № 3
від « 26» листопада 2020 р.

м. Краматорськ, 2020 р.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Актуальність. Більшість підприємств Північного Донбасу, як одного з розвинених промислових районів України, відчувають велику потребу у фахівцях з менеджменту, зокрема, у виробничій сфері. Загальна потреба підприємств та організацій регіону у кваліфікованих менеджерах перевищує 100 осіб на рік. Цей фактор, разом з структурними перетвореннями в економіці та реструктуризацією підприємств України обумовлює стабільний попит на фахівців в сфері менеджменту, які мали б навички проведення наукових досліджень щодо оптимізації системи управління виробництвом та збутом продукції, обґрунтування доцільності використання інноваційних технологій в процесі управління, організації та впровадження нових проектів. Тому підготовка таких фахівців повинна здійснюватися на основі тісного зв'язку вузу з провідними промисловими підприємствами. Це питання особливо гостро стоїть на порядку денному розвитку машинобудівного комплексу Донбасу. Ґрунтуючись на побажаннях керівництва великих промислових підприємств, таких як ПрАТ «НКМЗ» (Ново-Краматорський машинобудівний завод, м. Краматорськ), ПАТ «ЕМСС» (Енергомашспецсталь, м. Краматорськ), ТОВ «Корум Дружківський машинобудівний завод» (м. Дружківка), ПАТ «ДМЗ» (Дружківський машинобудівний завод), ПАТ «ВЕСКО» (м. Дружківка) для здійснення ефективного менеджменту потрібні фахівці високого рівня підготовки, які здатні вирішувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління підприємствами, установами, організаціями та їх підрозділами. Такому рівню підготовки менеджерів у сфері виробничого менеджменту відповідає освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра.

Незважаючи на те, що в Донецькій області практично немає незаповнених місць працевлаштування випускників, існуючі робочі місця в середній та вищій ланці керівництва підприємств (організацій) заповнюються фахівцями, які мають вищу освіту за суміжними економічними спеціальностями, а іноді й технічними спеціальностями, що створює потребу в їх перепідготовці. Підготовкою фахівців з менеджменту організацій займаються два ВНЗ міста - ДІТМ МНТУ та Донбаська національна академія будівництва і архітектури, але це менеджмент за іншими спеціалізаціями: менеджмент, менеджмент агробізнесу, енергетичний менеджмент, туристичний менеджмент, готельний і ресторанний менеджмент, менеджмент у будівництві та житлово-комунальному господарстві.

Все це створює об'єктивні передумови необхідності організації підготовки бакалаврів за спеціальністю «Менеджмент» в Донбаській державній машинобудівній академії. У рамках спеціальності Менеджмент на задоволення потреб машинобудівних підприємств регіону введена низка дисциплін, які враховують саме потреби промислових підприємств.

Місія кафедри менеджменту - фундаментальна підготовка управлінців, менеджерів для організацій та підприємств, здатних ініціативно

реалізувати свій творчий потенціал у професії та бути гідним прикладом лідерства для колег і однодумців. Головним завданням кафедри є підготовка висококваліфікованих фахівців управлінського профілю на принципах міжнародної мобільності з розумінням особливостей функціонування світових тенденцій і досконалим знанням способів розв'язування складних управлінських завдань і проблем, які здатні приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності, готових до активної творчої професійної і соціальної діяльності; які прагнуть самостійно здобувати нові знання, контролювати і корегувати зроблене та здатні вирішувати дослідницькі й управлінські завдання та проблеми функціонування економічних систем різного рівня; вміють оцінювати історичні і сучасні процеси, проблеми в житті країни, тенденції світового розвитку; мають високі моральні якості (в тому числі дотримуються кодексу професійної етики); володіють навичками організаторської та управлінської діяльності; вміють ухвалювати професійні рішення з урахуванням соціальних і економічних наслідків.

Кафедра веде плідне співробітництво з багатьма промисловими підприємствами Донбасу, які є основними потенційними замовниками та споживачами випускників кафедри. Для підвищення професійної підготовки та придбання навиків практичної діяльності студентів організовані філії кафедри «Менеджмент» на ПрАТ «НКМЗ», ПАТ «ЕМСС». В співробітництві з фахівцями ПрАТ «НКМЗ» склався та розвивається науковий напрямок, який пов'язаний з розвитком регіональної школи стратегічного корпоративного менеджменту.

Призначення концепції освітньої діяльності. Концепція освітньої діяльності (далі по тексті – Концепція) є програмним документом ДДМА, що визначає політику ЗВО з підготовки бакалаврів у галузі знань 07 «Управління і адміністрування» зі спеціальності 073 «Менеджмент». Це керівний документ для освітньої діяльності всіх структурних підрозділів і осіб, які організують і здійснюють навчально-виховний процес з підготовки фахівців у сфері менеджменту.

Концепція освітньої діяльності розроблена з метою встановлення стратегічних цілей, принципів і завдань для підготовки конкурентоздатного бакалавра менеджменту.

Концепція спрямована на створення системи діяльності Академії, яка здатна задовольняти встановлені і передбачені потреби окремої особи та суспільства, держави і спирається на такі основні позиції:

1. До вирішення проблем якості освіти постійно залучаються всі учасники навчально-виховного процесу (викладачі, науковці, студенти).
2. Всі учасники навчально-виховного процесу задіяні в системі мотивації якості освіти.
3. Утвердження в освітньому процесі принципів студентоцентризму і наближення навчання та виховання до стандартів, що будуть сприяти максимальному саморозвитку і самореалізації особистості впродовж життя.

4. Освітня діяльність ґрунтується на сучасних інноваційних технологіях навчання.

5. Діє постійний механізм актуалізації змісту навчання.

6. Для кожної дисципліни чітко сформульовані засоби діагностики та очікувані результати навчання.

7. Уся діяльність Академії орієнтується на вимоги внутрішнього та зовнішнього ринків праці щодо випускників, які мають відповідну професійну компетентність, ціннісну орієнтацію, соціальну спрямованість.

8. В ДДМА постійно підвищується якість кадрового забезпечення всіх напрямків діяльності, перш за все, навчального процесу та наукових досліджень.

9. Діє система моніторингу якості підготовки фахівців на підставі об'єктивних та вимірюваних показників якості освітньої діяльності та забезпечувальних процесів.

Отже, основними принципами реалізації Концепції визначено такі: інноваційність; системність та неперервність освіти; фаховість; науковість; корпоративне партнерство; студоцентризм; публічність; мобільність.

Критерієм ефективної підготовки бакалаврів менеджменту мають бути рівень теоретичної та практичної готовності до самостійної відповідальної професійної діяльності та активна життєва позиція.

Освітня діяльність Донбаської державної машинобудівної академії ґрунтується на Проекті Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки; Стратегії інноваційного розвитку України на період до 2030 року; основних положеннях Стратегії соціально-економічного розвитку Донецької області до 2027 року; результатах реалізації Програми стратегічного розвитку Донбаської державної машинобудівної академії на 2010-2020 роки; Законі України «Про вищу освіту»; Законі України «Про фахову передвищу освіту»; Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статуті ДДМА, Положенні про організацію освітнього процесу академії, Правилами внутрішнього розпорядку академії та іншими нормативно-правовими актами.

Місією ДДМА є:

1. Підготовка творчих, висококваліфікованих і конкурентоспроможних кадрів для підприємств регіону і України.

2. Підготовка креативних фахівців в галузі технічних, природничих та суспільних наук для вирішення актуальних наукових питань та прийняття інноваційних рішень на національному та світовому рівні.

3. Створення освітньо-виховного середовища для розвитку і становлення гармонійних особистостей, свідомих громадян України і цивілізованого світового простору.

Код та найменування спеціальності - 073 Менеджмент

Рівень вищої освіти: за Національною рамкою кваліфікацій (НРК) України – 6 рівень; за Qualifications Framework for the European Higher

Education Area (QF-EHEA) – 1 цикл; за European Qualifications Framework (EQF-LLL) – 6 рівень.

Орієнтований перелік спеціалізацій та освітніх програм Освітньо-професійна програма «Менеджмент».

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання – 240 кредитів ЄКТС, 4 роки

Професійні стандарти, на дотримання яких планується спрямувати навчання (в разі наявності). Стандарт вищої освіти за спеціальністю 077 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України № 11165 від 29.10.2018 р.).

Перелік основних компетентностей, якими повинен володіти здобувач вищої / післядипломної освіти:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1 - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і

громадянина в Україні.

ЗК2 - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК4 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5 - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6 - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7 - Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК8 - Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10 - Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК11 - Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК12 - Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК13 - Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК14 - Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК15 - Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК1 - Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК2 - Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК3 - Здатність визначати перспективи розвитку організації

СК4 - Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними

СК5 - Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту

СК6 - Здатність діяти соціально відповідально і свідомо

СК7 - Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту

СК8 - Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК9 - Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК10 - Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК11 - Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК12 - Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК13 - Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

СК14 - Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК15 - Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Орієнтований перелік професійних кваліфікацій, які планується надавати

Працевлаштування на підприємствах будь-якої організаційно-правової форми (комерційні, некомерційні, державні, муніципальні), у яких випускник працює як менеджер з адміністративної роботи, адміністратор, офіс-менеджер, менеджер з логістики, менеджер з маркетингу, менеджер з персоналу, менеджер з постачання, менеджер зі зв'язків з громадськістю, менеджер із зовнішньоекономічної діяльності, фахівець з стратегічного управління, спеціаліст планово-економічного відділу, менеджер проектів та програм, клієнт-менеджер, GR-менеджер, спеціаліст по корпоративній культурі, бізнес-тренер, event-менеджер, супервайзер, менеджер з оптимізації бізнес-процесів, аналітик по бізнес-процесам.

Відповідно до Державного класифікатора посад і професій випускники придатні до працевлаштування за професіями:

Відповідно до Державного класифікатора посад і професій випускники придатні до працевлаштування за професіями:

2412.2 Професіонали в галузі праці та зайнятості

2414 Професіонали з питань фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій

2419.2 Професіонали у сфері маркетингу, ефективності господарської діяльності, раціоналізації виробництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності

2441.2 Економісти

2447.2 Професіонали з управління проектами та програмами

315 Інспектори з безпеки та якості

3415 Технічні та торговельні представники

3416 Закупники

3423 Агенти із зайнятості й трудових контрактів

3431 Секретарі адміністративних органів

3434 Допоміжний персонал у сфері статистики та математики

3435 Організатори діловодства

3436.1 Помічники керівників підприємств, установ та організацій

3436.2 Помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів

3436.3 Помічники керівників малих підприємств без апарату управління

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання

- основі повної загальної середньої освіти, наявність кваліфікації молодшого спеціаліста;

- умови вступу визначаються Правилами прийому до Донбаської державної машинобудівної академії, розробленими на основі Умов прийому до закладів вищої освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України для року вступу.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Усне та письмове опитування, тести, презентація наскрізних проектів; захист аналітичних звітів, оцінка рефератів та есе; захист розрахункових та розрахунково-графічних робіт тощо.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни або наукової роботи; мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали: 90-100%, 75-89%, 55-74% та «менше 55%».

Атестація випускників освітньої програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня Бакалавр із присвоєнням кваліфікації Бакалавр менеджменту.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.